

บันทึก

เรื่อง ขอบทวนการหารือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติล้างมลทิน
ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรง
มีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐

เดิมกระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือ ปกปิด ที่ ศธ ๐๒๐๔/๓๐๑๔ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๑ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายว่ากรณีที่ จังหวัดเพชรบูรณ์อาศัยการมอบอำนาจของอธิบดีกรมสามัญศึกษาสั่งดำเนินการทางวินัยและ ลงโทษตัดเงินเดือนข้าราชการครูรวมสามคน (นายบรรลือชัย ผิวสอาด นายสุวัตร เกตุดี และนาย บุญสิน ไสยอด) ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๐ และต่อมาได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินใน วโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๐ ภายหลังจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการ จะมีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงโทษข้าราชการครูทั้งสามคนโดยลดโทษและยกโทษ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณา ปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า การที่บุคคลทั้งสามถูกลงโทษตัดเงินเดือนตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป บุคคลทั้งสามจึงเป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ตามมาตรา ๓^๑ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าว และให้ หมายความว่าความรวมถึงบุคคลใดที่ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์โดย คำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผล เช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยแห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐ และผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวเป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนวันที่ พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวจึงได้รับการล้างมลทินตาม มาตรา ๕^๒ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ซึ่งบัญญัติให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีเช่นนี้

^๑มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องโทษ” หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือให้กักกัน และให้หมายความว่ารวมถึงผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษโดยคำ พิพากษาของศาล

“ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หมายความว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่า ด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตาม กฎหมาย

^๒มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือใน

มาตรา ๙๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการหรือดำเนินการทางวินัย
ก่อนสามัญผู้ใดไปแล้ว ให้ส่งรายงานการลงโทษการสั่งให้ออกจากราชการ หรือการดำเนินการ
คืบบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวง ในกรณีที่เป็น
นสามัญตำแหน่งระดับ ๑๐ ในกระทรวงหรือทบวง และตำแหน่งทุกระดับในสำนักงาน
หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือในส่วนราชการที่
มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้รายงานจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สิ่งให้ออกจากราชการ ดำเนินการทางวินัยหรือลงทัณฑ์ รื้อนสามัญผู้ใด ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัย ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งดังกล่าวเห็นว่า กรณี วินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาแล้วแต่ หนึ่งเหนือผู้สั่งดังกล่าวที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งมีอำนาจดำเนินการตาม มาตรา ๘๖ หรือ ำจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ก่อน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมี ะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ในกรณีที่จะต้องลงโทษตามมาตรา ๘๖ ทวิ ถ้ามีการตัด หนึ่งเดือน หรือลงทัณฑ์อย่างอื่นไปแล้ว ก็ให้เป็นอันพับไป

๑๓๑

“บันทึกความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมี พระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐ (การเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษข้าราชการครูซึ่งถูกลงโทษทางวินัยก่อน วันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯใช้บังคับภายหลังวันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ) ส่งพร้อมหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ปกปิด ที่ นร ๐๖๐๑/๕๑๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ถึงเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี

ต่อมาสำนักงาน ก.ค.ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๑๕๐๕/๓๑๔๕ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ และหนังสือ ปกปิด ที่ ศธ ๑๕๐๕/๑๖๗๙ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๑ ถึงสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ทาหรือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ว่า

๑. กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลงโทษนายบรรลือชัย ผิวนานต์ ให้ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๒ เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ตามคำสั่งลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๓๐ ต่อมาภายหลังจากที่ได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐ ใช้บังคับแล้ว ปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้อำนาจตามมาตรา ๙๒^๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๒๐ สั่งลดโทษเป็นโทษภาคทัณฑ์ หรือยกโทษได้หรือไม่

๒. กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลงโทษปลัดนายบุญถิ่น พุทธสุกะ อาจารย์ ๑ โรงเรียน มหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ออกจากราชการ ตามคำสั่งลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ โดยคำสั่งระบุว่า “ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” ต่อมาภายหลังจากที่ได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้บังคับแล้ว ก.ค.จะใช้อำนาจตามมาตรา ๗(๕)^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งให้กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลดโทษลงเป็นโทษลดชั้น เงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์ หรือยกโทษ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณา ปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า

ปัญหาที่หนึ่ง โดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้หาหรือปัญหานี้มานานี้มายัง คณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) มีความเห็นว่า นายบันลือชัยฯ เป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย”ตามมาตรา ๓^๘ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐ และผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวเป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำ

^๖ ประตูดุเชิงอรรถที่ (๓)

^๗ มาตรา ๗ ก.ค.มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๕) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานทางการศึกษากรม อ.ค.ค.กรม หรือ อ.ก.ค.จังหวัดใด หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ ปฏิบัติการโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้พิจารณาและสั่งการต่อไป

๑.ล๑

๑.ล๑

^๘ ประตูดุเชิงอรรถที่ (๑)

ก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๐ และได้รับโทษทั้งหมดไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ^๙ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวจึงได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ซึ่งบัญญัติให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีเช่นนี้มิได้เคยถูกลงโทษทางวินัยในกรณีนั้น ดังนั้น การที่ต่อมาปลัดกระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งลงโทษจะสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๒^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘^{๑๒} ซึ่งนำมาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูโดยอนุโลมตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ โดยเห็นสมควรลดโทษนายบรรลือชัยฯ จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะนายบรรลือชัยฯ ได้รับการล้างมลทินแล้ว โดยถือว่านายบรรลือชัยฯ มิได้เคยถูกลงโทษทางวินัยในกรณีดังกล่าว จึงไม่มีโทษที่กระทรวงศึกษาธิการจะสั่งลดหรือยกโทษให้อีกได้ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหานี้แล้วมีความเห็นเช่นเดียวกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ดังกล่าว

ปัญหาที่สอง การที่คำสั่งลงโทษนายบุญถิ่นฯ กำหนดผลบังคับของคำสั่งว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” มีผลทำให้นายบุญถิ่นฯ ถูกปลดออกจากราชการตั้งแต่วันที่ที่ออกคำสั่ง คือ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ นายบุญถิ่นฯ จึงเป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ตามมาตรา ๓^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๐ และได้รับโทษไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ดังนั้น นายบุญถิ่นฯ จึงได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ซึ่งถือว่านายบุญถิ่นฯ มิได้เคยถูกลงโทษทางวินัยในกรณีดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ การที่ ก.ค.จะใช้อำนาจตามมาตรา ๗ (๕)^{๑๖} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งให้กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลดโทษให้แก่ นายบุญถิ่นฯ เป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์ หรือยกโทษ จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะไม่มีโทษที่จะสั่งลดโทษหรือยกโทษให้อีกได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ปกปิด ที่ นร ๐๖๐๑/๗๔๓ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๑ แจ้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ดังกล่าวให้สำนักงาน ก.ค.ทราบ

ต่อมา สำนักงาน ก.ค.ได้มีหนังสือ ปกปิด ส่วนมาก ที่ ศธ ๑๕๐๕/๕๐๑ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงานก.ค.ได้นำเรื่องตอบข้อหารือดังกล่าวเสนอคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) เพื่อพิจารณาแล้ว ก.ค. มีความเห็นว่า

^๙มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นต้นไป

^{๑๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^{๑๑}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

^{๑๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๔)

^{๑๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๕)

^{๑๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^{๑๕}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๗)

ผลของการได้รับการล้างมลทินมิใช่หมายความว่าผู้กระทำไม่มีโทษที่จะลดโทษหรือยกโทษให้ต่อไปได้ เพราะถือว่าการกระทำที่เป็นความผิดยังคงมีอยู่ แต่จะไม่มีกรณียกการกระทำที่เป็นความผิดนั้นขึ้นมากล่าวอ้างอีกฉะนั้น จึงควรให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ฯ และมาตรา ๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูพ.ศ.๒๕๒๓ มีอำนาจพิจารณาต่อไปได้ แต่จะต้องพิจารณาในทางที่เป็นคุณ คือลดโทษหรือยกโทษเท่านั้น และมีมติให้สำนักงาน ก.ค.ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาทบทวนความเห็นดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง สำนักงาน ก.ค.จึงส่งเรื่องนี้มาให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาที่สำนักงาน ก.ค.ขอทบทวนแล้ว มีความเห็นยืนยันตามความเห็นเดิม และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ปกปิด ส่วนมาก ที่ นร ๐๖๐๑/๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๓๒ แจ้งให้สำนักงาน ก.ค.ทราบความเห็นดังกล่าว

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือ ปกปิด ที่ ศธ ๐๒๐๔/๓๐๖๗๕ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประจำกระทรวงศึกษาธิการได้มีมติขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาทบทวนความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ ดังกล่าวข้างต้น โดยคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายประจำกระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่า การพิจารณาโทษทางวินัยจะต้องดำเนินการไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดจนกว่าจะถึงที่สุด การได้รับการล้างมลทินมีผลเพียงแต่ถือว่าบุคคลมิได้เคยถูกลงโทษทางวินัยเท่านั้น แต่ผู้นั้นยังคงต้องรับโทษอยู่ เช่นผู้ได้รับโทษทางวินัยให้ออกจากราชการ ในระหว่างการพิจารณาโทษทางวินัยยังไม่ถึงที่สุดและได้รับการล้างมลทินเพียงแต่ถือว่ามิได้เคยถูกลงโทษทางวินัย แต่ผู้นั้นไม่ได้รับราชการอยู่ต่อไป เพราะถูกให้ออกจากราชการแล้ว ถ้ามีการพิจารณาความผิดและโทษต่อไปตามขั้นตอนโดยองค์การผู้มีอำนาจตามกฎหมาย เช่น ปลัดกระทรวงอ.ก.พ.กระทรวง ก.ค. หรือ ก.พ.แล้ว ความผิดและโทษอาจเบาลงหรือไม่มีความผิดเลยก็ได้ จะทำให้ผู้บังคับบัญชาเหนือผู้สั่งลงโทษมีอำนาจสั่งลดโทษหรือยกโทษได้ ผู้ถูกลงโทษนั้นก็จะได้รับประโยชน์จากการพิจารณาของผู้มีอำนาจตามลำดับขั้นซึ่งเป็นคุณแก่ผู้ถูกลงโทษ กระทรวงศึกษาธิการจึงส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา

ในขณะเดียวกันสำนักงาน ก.ค.ได้มีหนังสือ ปกปิด ที่ ศธ ๑๕๐๕/๑๗๓๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ก.ค.ได้มีมติขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ทบทวนความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ โดย ก.ค.มีความเห็นว่า หากยึดถือความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ ดังกล่าว จะเป็นผลร้ายแก่ข้าราชการครูมากกว่าการที่มีได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ กล่าวคือ หากพิจารณาว่าไม่สามารถพิจารณาลดโทษให้กับข้าราชการครูผู้ถูกลงโทษทางวินัยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมแล้ว จะเกิดความไม่เป็นธรรมกับข้าราชการครูผู้นั้นอย่างยิ่ง ตัวอย่างเช่น ข้าราชการครูถูกลงโทษปลดออกจากราชการโดยไม่ถูกต้อง หาก ก.ค.พิจารณาเห็นว่าระดับโทษนั้นไม่ควรถึงปลดออกจากราชการและควรให้กลับเข้ารับราชการต่อไป แต่โดยผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าว ก.ค.จะไม่สามารถพิจารณาลดโทษให้ได้ถึงแม้จะถือ

ว่าข้าราชการครูผู้นั้นได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ แล้ว และอาจขอกลับเข้ารับราชการได้ก็ตาม แต่ผลจะต่างกับกับกรณี ก.ค.พิจารณาตโทษให้เพราะหากข้าราชการผู้นั้นได้รับการพิจารณาตโทษและสั่งให้กลับเข้ารับราชการแล้วจะถือว่าข้าราชการผู้นั้นไม่เคยออกจากราชการมาก่อน เงินเดือนในระหว่างถูกออกจากราชการจะได้รับการพิจารณาจ่ายให้ตามควรแก่กรณี อาจารย์ก็จะได้รับการนับต่อให้ แต่การขอกลับเข้ารับราชการกรณีได้รับการล้างมลทินดังกล่าวข้างต้นจะต้องเริ่มนับอายุราชการใหม่ และก็ยังเป็นการไม่แน่ว่าทางราชการจะรับบรรจุกลับเข้ารับราชการหรือไม่ นอกจากนั้น การพิจารณาว่าผู้ใดเป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ หรือไม่ นั้น ควรจะพิจารณาจากข้าราชการผู้ถูกลงโทษทางวินัยที่กระบวนพิจารณาโทษนั้นได้เสร็จสิ้นหรือถึงที่สุดแล้ว เท่านั้น กล่าวคือ หากรายงานการลงโทษข้าราชการครูรายใดยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของ ก.ค. ซึ่งถือว่ากระบวนพิจารณายังไม่เสร็จสิ้น ข้าราชการครูรายนั้นก็ยังอาจถือได้ว่าเป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ตามนัยความหมายแห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ สำนักงาน ก.ค. จึงส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) พิจารณา

โดยที่ปัญหาที่กระทรวงศึกษาธิการขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาทบทวนความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ และปัญหาที่สำนักงาน ก.ค. ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ทบทวนความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔ เป็นปัญหาเดียวกัน กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ จึงมีมติให้นำปัญหาของกระทรวงศึกษาธิการไปรวมพิจารณาโดยที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายในคราวเดียวกัน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงให้รวมปัญหาดังกล่าวเสนอที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายพิจารณาตามข้อ ๑๓ (๒)^{๑๖} และข้อ ๑๔ (๒)^{๑๗} แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้พิจารณาปัญหาที่กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงาน ก.ค. ขอทบทวน ประกอบกับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงาน ก.ค.) และผู้แทนสำนักงาน ก.พ. แล้ว มีความเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยกับผู้กระทำผิดวินัยต้องแยกเป็น ๒ กรณี คือ กรณี

^{๑๖} ข้อ ๑๓ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. ล

๑. ล

(๒) เมื่อกรรมการร่างกฎหมายคณะใดคณะหนึ่งเห็นว่า มีปัญหาสำคัญที่ควรวินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่

^{๑๗} ข้อ ๑๔ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจพิจารณาจัดให้มีการประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมายได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. ล

๑. ล

(๒) เมื่อส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจขอให้ทบทวนปัญหาที่กรรมการร่างกฎหมายคณะใดคณะหนึ่งได้วินิจฉัยไปแล้ว

๑. ล

๑. ล

ปกติที่ไม่มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินใช้บังคับ และกรณีที่มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินใช้บังคับ ซึ่งการรายงานการลงโทษไปยังผู้บังคับบัญชาซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งลงโทษเพื่อพิจารณาตามมาตรา ๙๒^{๑๔}แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๒๐ ก็ดี หรือการรายงานรายงานกรัณฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามมาตรา ๗ (๕)^{๑๕}แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ ก็ดี เป็นขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยในกรณีปกติ แต่สำหรับกรณีที่มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินใช้บังคับ จะต้องพิจารณากฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินควบคู่กันไปด้วย กล่าวคือ หากผู้ถูกลงโทษทางวินัยผู้ใดอยู่ในเงื่อนไขที่กฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินบัญญัติให้ได้รับการล้างมลทิน และผู้นั้นมิได้โต้แย้งการถูกลงโทษด้วยการใช้สิทธิอุทธรณ์ยอมถือว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวได้รับการล้างมลทินแล้ว

สำหรับกรณีตามปัญหาที่ขอให้ทบทวนนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้าราชการครูที่ถูกลงโทษทางวินัยได้กระทำความผิดวินัยก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ โดยได้รับโทษทั้งหมดไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐ ใช้บังคับ และมีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวจึงได้รับการล้างมลทิน ตามมาตรา ๕^{๑๖}แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐ ซึ่งผลของการได้รับการล้างมลทิน นั้น บทบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งลงโทษตามมาตรา ๙๒^{๑๗}แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘^{๑๘} หรือนายกรัณฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๕)^{๑๙}และมาตรา ๘^{๒๐}แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ จึงไม่อาจพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกลงโทษทางวินัยที่ได้รับการล้างมลทินไปแล้วได้

อนึ่ง หากวินิจฉัยตามความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงาน ก.ค.ที่ว่า

^{๑๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

^{๑๕}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๗)

^{๑๖}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^{๑๗}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

^{๑๘}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๗)

^{๑๙}มาตรา ๘ ในกรณีที่นายกรัณฐมนตรีได้รับรายงานของ ก.ค. ตามมาตรา ๗ (๕) ให้ นายกรัณฐมนตรีพิจารณาสั่งให้หน่วยงานทางการศึกษา กรม อ.ก.ค.กรม หรือ อ.ก.ค.จังหวัด แล้วแต่กรณี ปฏิบัติการให้ถูกต้องหรือเหมาะสมต่อไป แต่ในกรณีที่นายกรัณฐมนตรีไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.ค. ให้ ก.ค. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

เมื่อนายกรัณฐมนตรีมีคำสั่งหรือคณะรัฐมนตรีมีมติประการใด ให้ ก.ค.และหน่วยงานทางการศึกษา กรม อ.ก.ค.กรม หรือ อ.ก.ค.จังหวัด แล้วแต่กรณี ปฏิบัติตามหรือสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือมติเดิม ให้เป็นไปตามคำสั่งของนายกรัณฐมนตรีหรือตามมติของคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี แม้ข้าราชการครูผู้นั้นจะได้ออกจากราชการไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาแล้วก็ตาม

ถึงแม้ได้มีกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทินใช้บังคับแล้วก็ตาม ควรขอให้การดำเนินการทางวินัยเสร็จสิ้นเสียก่อน กล่าวคือ มีการรายงานการลงโทษไปยังผู้บังคับบัญชาซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งลงโทษตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๒๔ฯ หรือรายงานนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ และผู้บังคับบัญชาซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งลงโทษหรือนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเสร็จแล้ว จึงจะพิจารณาว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยผู้ใดได้รับการล้างมลทินหรือไม่ จะยิ่งกลับเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกลงโทษทางวินัย โทษตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นไม่เหมาะสม และเห็นสมควรเพิ่มโทษ ก็ได้ซึ่งจะทำให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวต้องรับโทษหนักขึ้น และไม่ได้รับการล้างมลทิน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) จึงมีความเห็นว่า ผู้ถูกลงโทษทางวินัยที่ได้รับโทษไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐ ใช้บังคับ และผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวมิได้อุทธรณ์การลงโทษตามกรณีขอให้ทบทวนนี้ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยผู้นั้นย่อมได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.๒๕๓๐ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้ส่งลงโทษตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๒๐ หรือนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๗ (๕) และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.๒๕๒๓ จึงไม่มีอำนาจพิจารณาดำเนินการทางวินัยกับผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าว

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๓๒